

1. *melléklet a 114/2013. (IV.16.) Korm. rendelethez*

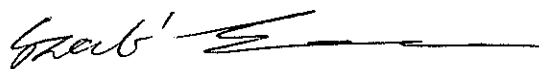
Javaslat a

„ONCsA-házak”

települési értéktárba történő felvételhez

Készítette:

Szabó Emese

Székkutas, 2016. június 10.

I. A JAVASALATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó személy/intézmény/szervezet/vállalkozás neve:

Szabó Emese

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Szabó Emese

Levelezési cím: 6821 Székkutas Vásárhelyi út 58.

Telefonszám: 06-20/233-1388

E-mail cím: szaboemese13@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

ONCsA-házak

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:

- agrár- és élelmiszer gazdaság
- egészség és életmód
- épített környezet**
- ipari és műszaki megoldások
- kulturális örökség
- sport
- természeti környezet
- turizmus

3. A nemzeti érték fellelhetőségének a helye

Székkutas Murgács Kálmán utca

József Attila utca

Dózsa György utca

Maczelka Gábor utca

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

- települési**

- tájegységi
- megyei
- külföldi magyarság

5. A nemzeti érték rövid szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Esztergár Lajos pécsi polgármester az 1930-as évek végén dolgozta ki a produktív szociálpolitika koncepcióját; ennek megvalósulása volt az 1940. évi XXII. törvénycikk, amely rendelkezett az Országos Nép és Családvédelmi Alap (ONCsA) felállításáról. A kidolgozott program irányításának, megvalósításának helyi szervei a községi szövetkezetek voltak; annak vezetői pedig a helyi közigazgatás irányítói közül kerültek ki. A szövetkezetek kamatmentes kölcsönt folyósítottak telek- és földterület-vásárlás, házépítés stb. céljából. A támogatást a legalább négy gyermekkel rendelkező szegény családok kapták, abból a célból, hogy nehéz (anyagi, szociális) helyzetükből kikerülhessenek. Az ONCsA 4 éves működése alatt (1940-1944) kb. 12.000 egy- és kétszobás ház felépítését támogatta (a család tagjainak száma szerint). A házak építésénél országos szinten hat alaprajzi elrendezést dolgoztak ki; a külső kivitelnél az adott tájegység népi építészeti formáinak követését tűzték ki célul. Vásárhelykúton 1944 szeptemberéig 62 ház készült el. A kis típusú házak közül ma már igen kevés őrizte meg eredeti formáját. A tulajdonosok az azóta eltelt időben a házakat általában kibővítették, a tornácos bejáratot beépítették, több helyen a fából készült, díszítőmintázattal ellátott oromfalat bevakolták. Székkúton a felsorolásban látható utcákban helyezkednek el az ONCsA-házak.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Bár a típusú házak közül ma már kevés őrzi az eredeti építési terv szerinti formáját, a házsorok a település és a kistérség népi építészeti értékeinek ma is szép példái; helyi épített örökségünk szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bírnak.

7. A nemzeti értékekkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

www.szekkutas.hu

Székkutasi Emlékház (Falumúzeum) Székkutas József Attila utca 12.

Emlékház Székkutas – reklámkiadvány. Székkutas Községi Önkormányzat 2013.

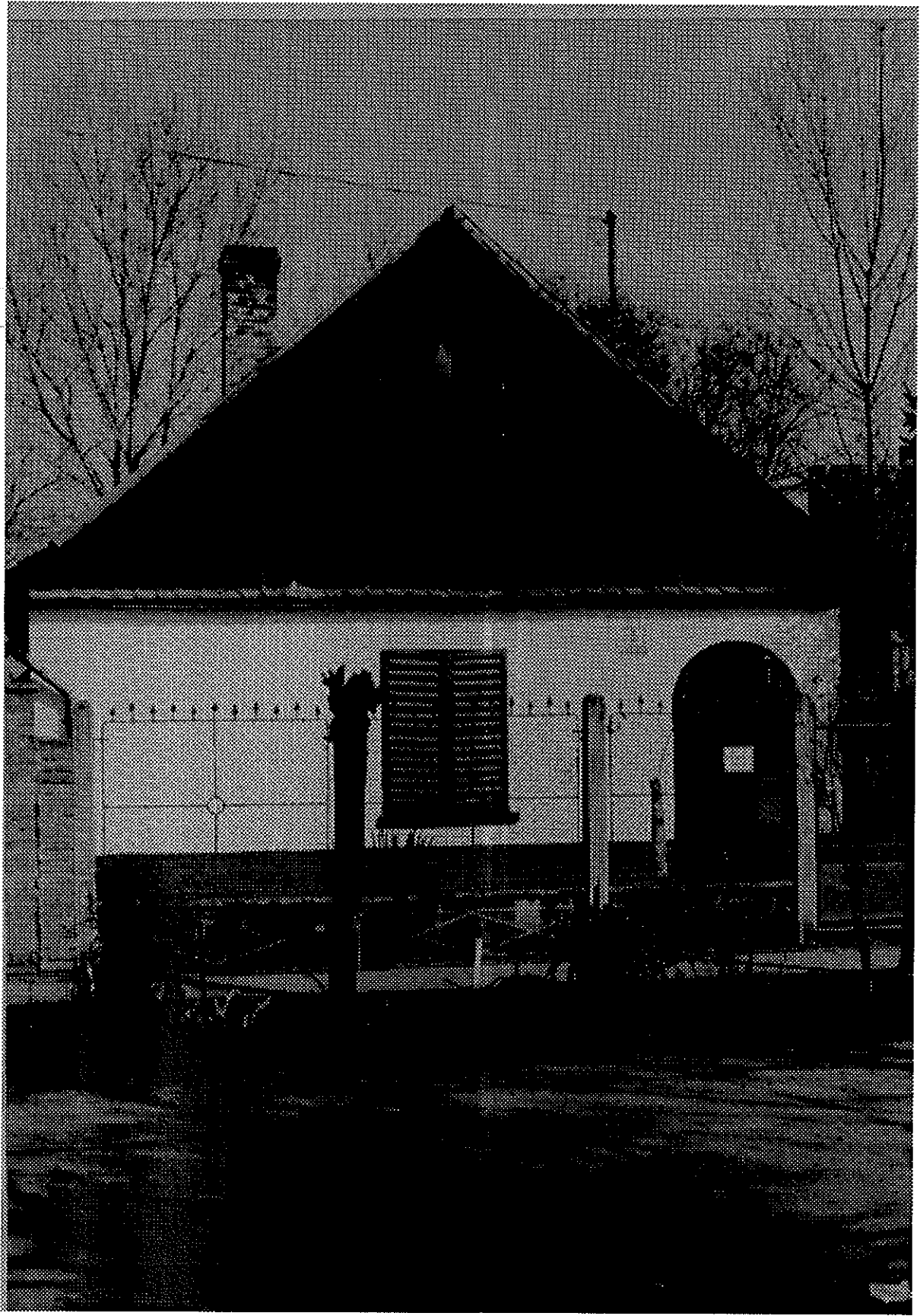
**Vásárhelykutastól Székkutasig című kiadvány. Székkutas Községi Önkormányzat
2015.**

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

[www. szekktutas.hu](http://www.szekktutas.hu)

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja

Tárgy: Kérvény az „ONCSA-házak” Helyi Értéktárba történő felvételéhez

Tisztelt Értéktár Bizottság!

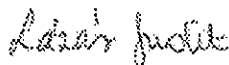
Tisztelt Képviselő Testület!

A Székkutasi Libor Ilona Óvoda az alábbi javaslattal fordul az Értéktár Bizottsághoz és a tisztelt Képviselő Testülethez az „ONCSA-házak” Helyi Értéktárba történő felvétele ügyében.

Óvodánk az 1947-ben befejezett, az Országos Nép-, és Családvédelmi Alap által létrehozott épületben kezdte meg működését, amelyet a mai napig ugyanabban, a későbbi időkben kibővített, utcafrontján eredeti állapotában fenntartott épületben folytat. Úgy érezzük, hogy mind az épület, mind az a tény, hogy településünkön, országos viszonylatban is igen korán óvoda létesült, helytörténeti szempontból figyelmet érdemel. Ugyanezen szempont figyelembe vételével javasoljuk még a tisztelt Értéktár Bizottságnak a település többi típusházainak Helyi Értéktárba történő felvételét, tekintettel arra, hogy azok építészeti szempontból ugyanolyan értéket képviselnek, mint az óvoda épülete. Tudomásunk szerint, ez ideig egyetlen helyi egyesület sem élt azzal a javaslattal, hogy a Családvédelmi Alap által, az 1940-es években megépített, ún. „ONCSA-házakat” a Helyi Értéktárnak, mint felvételre javasolt épített értéket jelölje.

Ezen szempontok figyelembe vételével, kérjük a tisztelt Értéktár Bizottság és a Képviselő Testület elbírálását!

Tisztelettel:

Lázár Judit

intézményvezető

Libor Ilona Napközi Otthonos Óvoda

Székkutas, 2016. június 10.